

Hakeminen harkinnanvaraisen valinnan kautta

Harkintaan perustuva valinta on osa yhteishakua. Harkintaan perustuva valinta tehdään yhteishaun valintapistemääristä riippumatta. Koulutuksen järjestäjällä ei ole velvoitetta puoltaa hakijoita harkintaan perustuvassa haussa. Päätökset perustuvat koulutuksen järjestäjän harkintaan. Harkintaan perustuva valinta tehdään toimitettujen **liitteiden ja motivaatiokirjeen** perusteella.

Harkintaan perustuvassa valinnassa voi hakea, jos

- hakijalla on **oppimisvaikeuksia**. Hakemukseen on liittävä lääkärin, erityisopettajan, psykologin tai muun asiantuntijan lausunto, jossa kuvataan hakijan oppimisvaikeudet. Lausunnosta tulee ilmetää, miten oppimisvaikeus näkyy konkreettisesti hakijan opinnoista selviytymisessä.
Asiantuntijalausunnon tulee olla ajantasainen. Hakijan tulee toimittaa myös kopio viimeisimmästä jaksotodistuksesta. Kun harkinnanvaraisen valinnan perusteena ovat oppimisvaikeudet, hakija huomioidaan myös yhteishaussa. Tässä tapauksessa hakija voi siis tulla valituksi yhteishaussa, vaikka harkintaan perustuvan valinnan päätös olisi kielteinen.
- hakijan **sosiaiset syyt** edellyttää sitä. Hakemukseen on liittävä asiantuntijan lausunto (esim. psykologi, koulukuraattori, sosiaalitoimisto), josta käy ilmi, miten ko. asia on vaikuttanut hakijan suoriutumiseen aikaisemmista opinnoista. Asiantuntijalausunnon tulee olla ajantasainen. Hakijan tulee toimittaa myös kopio viimeisimmästä jaksotodistuksesta. Kun harkinnanvaraisen valinnan perusteena ovat sosiaiset syyt, hakija huomioidaan myös yhteishaussa. Tässä tapauksessa hakija voi siis tulla valituksi yhteishaussa, vaikka harkintaan perustuvan valinnan päätös olisi kielteinen.
- hakijalta **puuttuu koulutodistus** (hakija on keskeyttänyt peruskoulun). Hakijan tulee toimittaa selvitys siitä, miksi peruskoulu on jäänyt kesken ja millaisiksi hakija kokee omat opiskeluvalmiutensa. Selvityksen voi kirjoittaa motivaatiokirjeeseen. Hakijan tulee toimittaa myös kopio viimeisimmästä jaksotodistuksesta. Hakijat, jotka ovat keskeyttäneet peruskoulun, voivat tulla valituksi ainoastaan harkintaan perustuvan valinnan kautta.
- hakijalla on **ulkomaalainen todistus** (todistusten vertailuvaikeudet). Hakemukseen tulee liittää todistuskopioiden lisäksi virallisen kielenkääntäjän tekemä suomen-, ruotsin-, tai englanninkielinen käänös. Oppilaitos arvioi hakijan edellytykset suoriutua opinnoista koulutodistuksen perusteella. Jos hakijalla on suomen kielen YKI 3 todistus, hakijan ei tarvitse osallistua kielikokeeseen. Jos hakijalla ei ole suomen kielestä YKI 3 todistusta, hakijan tulee osallistua kielikokeeseen. Kielikokeella selvitetään, onko hakijalla valmiudet opiskella suomen kielellä. Kielikoe järjestetään oppilaitoksessa toukokuussa 2026. Kielikokeeseen kutsuttaville hakijoille (koulutodistuksen perusteella) lähetetään erillinen kielikoeekutsu. Hakijat, jotka hakevat ulkomaisella todistuksella, voivat tulla valituksi ainoastaan harkintaan perustuvan valinnan kautta.
- hakijalla on **tutkinnon suorittamiseen riittämätön tutkintokielen kielitaito**. Jos hakija kokee, että hänen kielitaitonsa ei ole tutkinnon suorittamiseen määritetyllä taitotasolla, hän voi hakea harkintaan perustuvassa valinnassa riittämättömän kielitaidon perusteella. Hakijan tulee perustella asia esimerkiksi opettajan tai muun asiantuntijan lausunnolla. Hakijan tulee toimittaa myös kopio viimeisimmästä jaksotodistuksesta. Kielikokeeseen kutsuttaville hakijoille lähetetään erillinen kielikoeekutsu. Kielikoe järjestetään oppilaitoksessa toukokuussa 2026. Oppilaitos arvioi hakijan edellytykset suoriutua opinnoista kielitestin ja jaksotodistuksen perusteella. Kun harkinnanvaraisen valinnan perusteena on riittämätön kielitaito, hakija huomioidaan myös yhteishaussa. Tässä

tapauksessa hakija voi siis tulla valituksi yhteishaussa, vaikka harkintaan perustuvan valinnan päätös olisi kielteinen.

- hakijalla on **yksilöllistetyn oppimäärän mukaisia opintoja sekä matematiikassa että äidinkielessä ja kirjallisuudessa**. Hakemukseen on toimitettava kopio viimeimmästä jaksotodistuksesta ja selvitys siitä, millä perusteella yksilöllistäminen on tehty (esim. perusopetuksen erityisopettajan, opinto-ohjaajan tai opettajan lausunto, jossa otetaan kantaa hakijan opiskeluedellytyksiin). Harkintaan perustuvan valinnan työryhmä arvioi jaksotodistuksen, motivaatiokirjeen ja selvityksen perusteella, onko hakijalla edellytykset opiskella tutkinnon tavoitteiden mukaisesti.
- uudet *Valintaperusteasetusten* muutokset ovat tulleet voimaan 17.11.2025. **Jos hakija on ennen asetusmuutosten voimaantuloa opiskellut yksilöllistetyn oppimäärän matematiikassa ja äidinkielessä ja hänen on tästä merkintä perusopetuksen päättötodistuksessa, käsitellään hänen hakemuksensa edelleen vain harkintaan perustuvan valinnan kautta** (arvointi on tehty ennen 1.8.2025). Hakemukseen on toimitettava kopio viimeimmästä jaksotodistuksesta ja selvitys siitä, millä perusteella yksilöllistäminen on tehty (esim. perusopetuksen erityisopettajan, opinto-ohjaajan tai opettajan lausunto, jossa otetaan kantaa hakijan opiskeluedellytyksiin). Harkintaan perustuvan valinnan työryhmä arvioi jaksotodistuksen, motivaatiokirjeen ja selvityksen perusteella, onko hakijalla edellytykset opiskella tutkinnon tavoitteiden mukaisesti.

Harkintaan perustuvan valinnan eteneminen:

- **Hanki selvitys/lausunto** kaikista perusteista, joiden nojalla haet harkinnanvaraista valintaa. Näitä voivat olla esimerkiksi opettajan, lääkärin tai muun asiantuntijan lausunnot.
- **Hanki kopio viimeimmästä jaksotodistuksesta.**
- **Kirjoita motivaatiokirje**, jossa perustelet, miksi haet harkintaan perustuvassa haussa. Kirjoita motivaatiokirjeessä myös itsestäsi: miksi haet tähän tutkintoon, millaista tukea toivot/tarvitset tuleviin opintoihin, missä asioissa olet hyvä (vahvuudet/erikoisosaamiset) jne.
- Täytä yhteishaun hakulomake opintopolku.fi -palvelussa ja merkitse hakevasi harkinnanvaraisesti ammatilliseen koulutukseen (klikkaa "kyllä" hakulomakkeen kysymyksessä "Haetko koulutukseen harkintaan perustuvassa haussa?").
- Terveystietoja tai muuta arkaluontoista tietoa sisältäviä liitteitä ei saa liittää Opintopolun hakemuslomakkeelle. Arkaluontoiset liitteet suositellaan toimitettavaksi kirjepostina oppilaitokseen.
- Alkuperäisiä todistuksia ei saa lähettää. Kopiot todistuksista tai lausunnoista riittävät.
- **Lähetä hakemuskopio, motivaatiokirje ja tarvittavat liitteet postitse** oppilaitokseen. Osoite on Business College Helsinki, Opintotoimisto, Rautatieläisenkatu 5, 00520 Helsinki. Kirjoita kuoreen merkintä "*Harkintaan perustuva valinta – Liketoiminnan perustutkinto*" tai "*Harkintaan perustuva valinta – Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto*".
- **Liitteiden tulee olla oppilaitoksessa viimeistään 24.3.2026 klo 15.00.**
- Valintatyöryhmä käsittelee hakemukset oppilaitoksessa.
- Hakijoille ei erikseen ilmoiteta valinnasta harkintaan perustuvassa haussa, vaan hakija saa valintatuloksen opiskelupaikasta yhteishaun valintatulosten julkaisemisen yhteydessä 11.6.2026.

Harkintaan perustuvan valinnan asiakirjoja käsitellään oppilaitoksessamme luottamuksellisesti. Hakijan toimittamia asiakirjoja käsittelevät vain ne henkilöt, jotka ovat mukana opiskelijavalinnassa. Asiakirjoja käytetään ainoastaan opiskelijavalinnan perusteenä ja säilytysajan jälkeen asiakirjat hävitetään.

Lue lisää harkintaan perustuvasta valinnasta Opintopolussa

<https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/hakeminen-harkinnanvaraisen-valinnan-kautta>

Jos hakija on suorittanut Suomessa tai ulkomailla ammatillisen tutkinnon, lukion oppimäärän tai korkeakoulututkinnon, hän **ei voi** hakea Opintopolun yhteishaussa. Hakija voi hakea koulutukseen ainoastaan jatkuvassa haussa: <https://www.bc.fi/hae-opiskelijaksi/nyt-haussa>